



leiderdorp

PROGRAMMABEGROTING
2023

Programma 2: Aantrekkelijk Leiderdorp

2A: Werken en ondernemen in het dorp

Inleiding

We versterken de economische structuur van Leiderdorp door een aantrekkelijk economisch klimaat te creëren. Dit doen we door nauw samen te werken met onze ondernemers, de Leiderdorpse Ondernemers Vereniging (LOV), Economie071, andere (Leidse regio)gemeenten en de provincie. We scheppen kaders en we faciliteren ondernemers met zoveel mogelijk ruimte om te ondernemen.

Samen met onze inwoners, ondernemers en andere partners werken we aan onze ambities. Die leiden tot een aantrekkelijk en duurzaam leefklimaat in Leiderdorp.

Doel	Het versterken van de economische structuur van Leiderdorp door te bouwen aan een aantrekkelijk en duurzaam leefklimaat				
Subdoel	1. Een gunstiger vestigingsklimaat in Leiderdorp.	2. Een gunstiger vestigingsklimaat in de Leidse regio.	3. Een duurzamere Leiderdorpse samenleving met een circulaire economie.	4. Een volledig CO2-neutraal Leiderdorp in 2050	5. Vergroten weerbaarheid van Leiderdorp.
Activiteiten 2023	1.1 We voeren het economisch beleidsplan 2021-2026 uit.	2.1 We blijven inzetten op regionale economische samenwerking.	3.1 We stellen een afval- en grondstoffenbeleid op.	4.1 We stimuleren, faciliteren en werken samen met inwoners, ondernemers en instellingen om onze leefomgeving te verduurzamen.	5.1 We zetten acties in om de weerbaarheid van de gemeente te versterken.
	1.2 We versterken de organisatiegraad van ondernemers.	2.2 We voeren de Retailvisie Leidse regio uit.	3.2 We voeren een gratis energiescan uit voor verduurzaming van bedrijfspanden.	4.2 We herijken de duurzaamheidsagenda en geven daar uitvoering aan.	5.2 We maken de problematiek van illegale bewoning inzichtelijk en stellen een plan van aanpak op.
	1.3 We vullen de ontwikkeling van het terrein van het oude gemeentehuis in.	2.3 We voeren de regionale bedrijventerreinenstrategie uit.	3.3 We passen moderne en duurzame ledverlichting toe.	4.3 We maken een uitvoeringsplan voor de warmtetransitievisie en geven concreet aan met welke wijken en gebieden we aan de slag gaan.	
	1.4 We zorgen dat werkgevers en werkzoekenden elkaar beter weten te vinden.			4.4 We stellen een routekaart op voor het verduurzamen van ons eigen vastgoed.	
	1.5 We zetten in op sterkere samenwerking met de LOV.			4.5 We stellen samen met de regio een Regionale Energiestrategie 2.0 op en stellen deze vast.	

Doel					
Het versterken van de economische structuur van Leiderdorp door te bouwen aan een aantrekkelijk en duurzaam leefklimaat					
	1.6 We richten een klankbordgroep voor ondernemers op.			4.6 We onderzoeken voor Leiderdorp concrete 'zoekgebieden' voor het opwekken van duurzame elektriciteit en opslag.	
	1.7 We zetten een ondernemersportaal op en verbeteren de website waar nodig.			4.7 We zetten in op zonnepanelen op daken en stellen een routekaart op.	
	1.8 We geven een passende bestemming aan het IKEA-terrein.			4.8 We helpen inwoners, ondernemers en instellingen minder energie te gebruiken en meer energie op te wekken door het ondersteuningsaanbod verder uit te rollen.	
	1.9 We gaan door met bedrijfsbezoeken met de LOV.			4.9 We pakken energiearmoede aan.	

Wat willen we bereiken?

1. Een gunstiger vestigingsklimaat in Leiderdorp.

In Leiderdorp bouwen we aan een gunstig vestigingsklimaat. Bijvoorbeeld door vraag en aanbod te matchen en te zorgen dat onderwijs beter aansluit op de behoefte van de arbeidsmarkt. We geven ruimte aan ondernemers om te ondernemen, versterken de economische kerngebieden in onze gemeente en blijven werken aan de veerkracht van de economie van Leiderdorp.

2. Een gunstiger vestigingsklimaat in de Leidse regio.

De Leidse regio wil een duurzame plek zijn in de top van Europese kennisregio's, met life sciences & health als sleutelsector en een spin-off voor productie, midden- en kleinbedrijf en dienstverlening in de regio zelf.

3. Een duurzamere Leiderdorpse samenleving met een circulaire economie.

We stimuleren initiatieven van het bedrijfsleven gericht op een duurzaam gebruik van middelen. We stellen als doel dat het aantal kilo's restafval in 2026 fors is verminderd. We voldoen zo snel mogelijk na 2026 aan de VANG-norm (Van Afval Naar Grondstof).

4. Een volledig CO2-neutraal Leiderdorp in 2050.

We hebben drie operationele doelen:

1. In 2025 stoot de gemeente Leiderdorp 30% minder CO2 uit (zie activiteiten 4.1 tot en met 4.4).
2. In 2050 zijn we een energieneutrale regio en in 2030 wekken we als regio 1,05 TWh duurzame elektriciteit op (zie activiteiten 4.5 tot en met 4.7).
3. In 2030 verbruiken we (als regio) 11% procent minder energie (zie activiteiten 4.8 en 4.9).

De gemeente Leiderdorp wil in 2050 volledig CO2-neutraal zijn. Als eerste stap willen we onze CO2-uitstoot in 2025 al met 30% reduceren. Dit betekent dat we flink aan de slag gaan. De duurzaamheidsagenda geeft houvast, met een thematische aanpak gericht op energie, mobiliteit, afval en klimaat. We voeren de duurzaamheidsdoelstelling samen met onze inwoners, instellingen en ondernemers uit.

Op regionaal niveau zetten we in op een energieneutrale regio. Samen met onze partners hebben we een Regionale Energiestrategie 1.0 (RES 1.0). Een volgende concretiseringslag vindt plaats in de RES 2.0. Lokaal blijven we onze inwoners, ondernemers en instellingen stimuleren om hun leefomgeving te verduurzamen. In de Leidse regio gaan we komend jaar intensief samenwerken aan een regionaal warmtesysteem.

5. Vergroten weerbaarheid van Leiderdorp.

We willen de weerbaarheid van de gemeente vergroten. Als we ons meer bewust zijn van de aanwezigheid van ondermijnende criminaliteit, als we signalen herkennen en adequaat handelen, ontstaat meer veiligheid en een gunstiger economisch klimaat voor bonavide ondernemers.

Wat gaan we ervoor doen?

1.1 We voeren het economisch beleidsplan 2021-2026 uit.

Het economisch beleidsplan is de rode draad in het economisch beleid van Leiderdorp de komende jaren. We voeren de doelstellingen en acties in het plan uit.

1.2 We versterken de organisatiegraad van ondernemers.

Een sterkere organisatiegraad van ondernemers bevordert het functioneren van bedrijventerreinen en andere economisch belangrijke gebieden. We gaan actief het gesprek aan met de LOV om dit actiepunt gebiedsgericht in te vullen.

1.3 We vullen de ontwikkeling van het oude terrein van het gemeentehuis in.

Nu de uitbreiding van de Winkelhof conform de afspraken met de gemeente niet doorgaat, overleggen we met Wereldhave over de invulling van het terrein van het oude gemeentehuis. Woningbouw, passend bij de omgeving, ligt voor de hand.

1.4 We zorgen dat werkgevers en werkzoekenden elkaar beter weten te vinden.

De Leidse regio is een echte kennisregio, met sterke onderwijs- en zorginstellingen en een bioscience-sector van wereldniveau. Ondanks de coronacrisis is de regionale economie veerkrachtig, de economische vooruitzichten zijn rooskleurig. Tegelijkertijd vallen bepaalde groepen nog steeds buiten de boot. Terwijl de krapte op de arbeidsmarkt verder toeneemt. Een goede voorbereiding op de arbeidsmarkt begint met onderwijs dat jongeren de juiste vaardigheden en kennis meegeeft om aan de vraag van werkgevers te voldoen.

1.5 We zetten in op sterkere samenwerking met de LOV.

We overleggen bij voorkeur eens per jaar (of zoveel vaker als nodig) afzonderlijk met de Leiderdorpse Ondernemers Vereniging (LOV). Het is belangrijk dat de gemeentelijke organisatie goed benaderbaar is. We willen de korte lijnen en het persoonlijk contact behouden.

1.6 We richten een klankbordgroep voor ondernemers op.

We richten de klankbordgroep economisch beleid op. Het doel is een vertegenwoordiging van ondernemers in Leiderdorp actiever te betrekken bij het economisch beleid van de gemeente. Zodat we feedback krijgen over de voortgang van het Economisch beleidsplan en de daaraan gekoppelde acties. De klankbordgroep heeft vooral een toetsende rol, maar kan ook een adviserende rol hebben als het college van B&W ergens een besluit over kan nemen. De klankbordgroep heeft geen beslissende stem en ook geen directe rol in lopende projecten.

1.7 We zetten een ondernemersportaal op en verbeteren de website waar nodig.

We willen de relatie en samenwerking met ondernemers versterken. Onder andere door de informatievoorziening naar ondernemers, waar nodig, te verbeteren. Als gemeente hebben we een faciliterende rol, we moeten procedures vereenvoudigen. Denk aan het opstellen van een stappenplan voor vergunningverlening.

1.8 We geven een passende bestemming aan het IKEA-terrein.

Het IKEA-terrein en de A4-zone bekijken we in samenhang met de transformatie van de Baanderij. Dit doen we vanwege de compensatie van bedrijfsterreinen en het uitplaatsen van bedrijven uit De Baanderij.

1.9 We gaan door met bedrijfsbezoeken met de LOV.

Ongeveer een keer per kwartaal jaar bezoekt de wethouder met de portefeuille economie samen met de LOV een aantal Leiderdorpse ondernemers. Het doel is kennismaking met lokale ondernemers en hun ondernemingen. Ook vergroten we zo de betrokkenheid van de gemeente.

2.1 We blijven inzetten op regionale economische samenwerking (Economie071).

De economieën van Leiderdorp en de regiogemeenten zijn verbonden. Daarom zet Leiderdorp in op regionale economische samenwerking. Leiderdorp profileert zich als actief dorp tussen stad en land. Dit uiten we onder andere door de samenwerking in de regio actief te continueren en daarin onze rol en ons profiel nadrukkelijk een plek te geven. We willen elkaar regionaal versterken vanuit ieders onderscheidende karakter. De samenwerking met Economie071 is een van de manieren om met ondernemers, onderwijs en overheid ('triple helix') binnen de Leidse regio via concrete projecten onze economie te versterken. We verlengen het convenant met Economie071 voor twee of vier jaar. Op dit moment stelt Economie071 een nieuw uitvoeringsplan op. Daarin staat op welke thema's de regiogemeenten een verdiepingsslag kunnen maken.

2.2. We voeren de Retailvisie Leidse regio uit.

In de regionale Retailvisie geeft Economie071 de opdracht om de winkelgebieden in de Leidse regio sterker en toekomstbestendig te maken. Alle deelnemende gemeenten stelden de visie in 2016 vast. In 2017 startte de uitvoering, op basis van een uitvoeringsplan, met voor elk winkelgebied een actieplan, een plan van aanpak of een ontwikkelingsstrategie. Ook maakte en publiceerde onderzoeksbureau Blaauwberg een Retailmonitor. De Retailvisie is, onder andere door de uitbraak van corona, wat blijven sluimeren. Op dit moment inventariseren de

deelnemende gemeenten of ze het eerder gemaakte kader kunnen herbekrachtigen, of ze behoefte hebben aan nog een Retailmonitor en hoe ze hier verder invulling aan gaan geven.

2.3 We voeren de regionale bedrijventerreinenstrategie uit.

Wil de economie goed blijven draaien met voldoende banen, dan moeten bedrijven ruimte krijgen voor vestiging en uitbreiding. Zij zijn de motor voor werkgelegenheid in Leiderdorp en de regio. De ruimtelijke strategie moet bijdragen aan het versterken van de economische potentie van de regio. Bedrijventerreinen zijn een belangrijke factor, wij willen deze toekomstbestendig houden. In de strategie staat dat ondernemers zich met gemeenten inzetten voor verduurzaming van het vastgoed, beperking van het energiegebruik, klimaatadaptatie en de opwekking van groene energie. Zo worden de terreinen toekomstbestendiger en verbetert het vestigingsklimaat.

3.1 We stellen een afval- en grondstoffenbeleid op.

De VANG-doelstelling (Van Afval Naar Grondstof) is een landelijke norm voor een circulaire economie. De landelijke VANG-doelstelling is 30 kilo restafval per persoon per jaar in 2025. Elke gemeente kiest een eigen route naar een circulaire economie, passend bij de specifieke omstandigheden. Uitgangspunt voor ons afval- en grondstoffenbeleid is het scenario dat de gemeenteraad koos, met een eigen route in relatie tot de landelijke VANG-doelstelling.

3.2 We voeren een gratis energiescan uit voor de verduurzaming van bedrijfspanden.

Met de energiescan motiveren we bedrijven om bij te dragen aan onze duurzaamheidsdoelstellingen.

3.3 We passen moderne en duurzame ledverlichting toe.

We willen dat eind 2023 meer dan 40% van de lichtpunten in de openbare ruimte uit ledverlichting bestaat. Zo verlichten we de openbare ruimte beter en besparen we tegelijkertijd energie.

4.1 Wij stimuleren, faciliteren en werken samen met inwoners, ondernemers en instellingen om onze leefomgeving te verduurzamen.

Ook in 2023 willen we onze inwoners, instellingen en ondernemers faciliteren en stimuleren om energie te besparen en op te wekken. Dit is een continu proces. We gaan door met voorlichting via de campagne Goed: www.goedleiderdorp.nl. We organiseren informatiebijeenkomsten en ondersteunen de energieambassadeur en energiecoaches. Daarnaast stellen we energiescans beschikbaar aan inwoners, instellingen en ondernemers, zodat ze inzicht krijgen in de bespaar- en opwekcapaciteit van hun woning of gebouw. Dit doen we individueel maar ook op wijkniveau. Ook verstrekken we duurzaamheidsleningen en stimuleringsleningen voor het verduurzamen van woningen en gebouwen.

Daarnaast leveren we een belangrijke bijdrage aan de 'duurzame basisvorming' van de jeugd in Leiderdorp. We bieden educatie en communicatie op onze duurzaamheidsdoelstellingen aan. We hebben een aanbod voor het basisonderwijs en organiseren activiteiten met de focus op klimaat(adaptatie), energie, afval- en grondstoffen(beleid) en natuur & biodiversiteit.

4.2 We herijken de duurzaamheidsagenda.

De duurzaamheidsagenda 2017-2025 beschrijft onze eerste stappen op weg naar een CO2-neutrale gemeente. In 2023 actualiseren we onze strategie. Als het nodig is stellen we onze ambitie, doelen en uitgangspunten bij.

4.3 We maken een uitvoeringsplan voor de transitievisie warmte en geven concreet aan met welke wijken en gebieden we aan de slag gaan.

In de transitievisie warmte staat met welke kansrijke wijken we voor 2030 aan de slag gaan. We kozen deze wijken op basis van een afwegingskader dat onder andere rekening houdt met tijdpad, kansen, risico's en kosten. We maken een uitvoeringsplan met daarin duidelijk de stappen in de uitvoering en de wijken waarmee we starten. We blijven inzetten op besparen en stimuleren van initiatieven.

4.4 We stellen een routekaart op voor het verduurzamen van ons eigen vastgoed.

Het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed is een van onze speerpunten. In 2023 maken we concreet hoe we ons vastgoed de komende jaren kunnen verduurzamen.

4.5 We stellen samen met de regio een Regionale Energiestrategie 2.0 op en stellen deze vast.

In 2021 stelden we op Holland Rijnland-niveau de Regionale Energiestrategie 1.0 (RES 1.0) op. In de RES 1.0 staat de energieopgave van de regio. De RES 1.0 bevat ook het potentieel voor duurzame opwekking en besparingen en een voorstel om de energievraag en het aanbod bij elkaar te brengen. Het Rijk vraagt de RES-regio's de energiestrategieën elke twee jaar te herijken en een slag concreter te maken. In 2023 leveren we de RES 2.0 op.

4.6 We onderzoeken voor Leiderdorp concrete 'zoekgebieden' voor het opwekken van duurzame elektriciteit.

In de RES 1.0 zijn op regionaal niveau zoekgebieden vastgelegd voor het opwekken van zon- en windenergie. Zoekgebieden zijn locaties waar volgens de gemeenten ruimte is voor windturbines en zonnepanelen. Vooruitlopend op de RES 2.0 moeten we de concrete mogelijkheden van de zoekgebieden in Leiderdorp onderzoeken. De RES 1.0 wijst ook het gebied langs de A4 aan als zoekgebied. Het college vindt het belangrijk dat vooral inwoners profiteren van de uiteindelijke projecten. Daarom zetten we in op lokale cooperaties bij het realiseren van grootschalige opwek (windmolens)

4.7 We zetten in op zonnepanelen op daken en stellen een routekaart op.

In Leiderdorp stimuleren we het plaatsen van zonnepanelen op daken al langer, via de duurzaamheidslening aan inwoners. In 2023 ontwikkelen we, bij voorkeur samen met inwoners, ondernemers en instellingen, een plan voor meer zonnepanelen op daken.

4.8 We helpen inwoners, ondernemers en instellingen minder energie te gebruiken en meer energie op te wekken door het ondersteuningsaanbod verder uit te rollen.

Ook in 2023 blijven we onze inwoners, instellingen en ondernemers helpen om minder energie te gebruiken en meer energie op te wekken. We rollen het ondersteuningsaanbod verder uit. Dat aanbod sluit aan op de behoefte van de doelgroepen. Zo ondersteunen we de VVE-complexen en ondernemers bij het inzichtelijk maken van de mogelijkheden om hun panden te verduurzamen.

4.9 We pakken energiearmoede aan.

In 2022 maakten we een regeling om huishoudens met energiearmoede te helpen energiebesparende maatregelen te nemen. In 2023 gaan we hiermee verder. Ook ontwikkelen we een aanpak om energiearmoede te voorkomen. Zo werken we aan een inclusieve energietransitie.

5.1 We zetten acties in om de weerbaarheid van de gemeente te versterken.

De weerbaarheidsscan van de gemeente Leiderdorp die het Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC) maakte, geeft handvatten om de weerbaarheid van de gemeente te versterken. Acties richten zich op bewustwording, informatiepositie, beleidsvorming en handhaving.

5.2 We maken de problematiek van illegale bewoning inzichtelijk en stellen een plan van aanpak op.

Illegale bewoning is ongewenst en gerelateerd aan ondermijning. We maken deze problematiek in Leiderdorp inzichtelijk. Afhankelijk van de resultaten stellen we een plan van aanpak op.

Omschrijving	Realisatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Streefwaarde	Bron
Efectindicatoren					
Vestigingen (van bedrijven) per 1.000 inw.15 t/m 64jr	136,7 (2019) 146,3 (2020) 156,5 (2021)	onbekend	onbekend	geen actief beleid op streefwaarde	LISA (BBV-WSJG)
% hernieuwbare elektriciteit	5,1 (2019) 7,3 (2020)	-	-	-	Klimaatmonitor - Rijkswaterstaat (BBV-WSJG)
% demografische druk	81,5 (2020) 80,8 (2021)	80,0	-	-	CBS - Bevolkingsstatistiek (BBV-WSJG)
Funcziemenging	50,7% (2021) 50,8% (2020) 50,5% (2019)	onbekend	onbekend	geen actief beleid op streefwaarde	(BBV-WSJG)
Omvang huishoudelijk restafval kg per inwoner	189 (2019) 219 (2020) 205 (2021)	nntb	nntb	nntb	CBS statistiek Huishoudelijk afval (BBV-wsjg)